

KOMENTÁŘ: K DEBATĚ O MOBILNÍCH TELEFONECH VE ŠKOLE

Kamil KOPECKÝ

Téma regulace mobilních telefonů ve školním prostředí jsme mnohokrát na našem portálu komentovali (např. zde, zde a zde) a ve veřejné diskusi se toto téma opět objevuje v souvislosti se zákazy mobilních telefonů na nedalekém Slovensku. Proto si pojdme připomenout aktuální stav této problematiky a shrnout některé argumenty pro i proti zákazu.

Debaty o zákazech mobilních telefonů se i v České republice vedou celou řadu let a v posledních letech došlo k celé řadě změn, které i u nás v ČR umožňují používání mobilní telefony ve škole zakázat či výrazně omezit - tuto **pravomoc mají ředitelé**.

Mobily ve škole lze regulovat různými způsoby, např. lze zakázat jejich používání ve výuce a o přestávce, ale na pokyn učitele je žáci mohou cíleně použít např. k vyhledávání informací, jejich ověřování apod. Tehdy se pak z mobilního telefonu stává didaktická pomůcka, která může být jednoznačně prospěšná.

Mobil je třeba vnímat jako nástroj, který může mít jak **pozitivní vlivy** (rychlý přístup k informacím, hlasování, testování žáků, pořízení záznamu např. slajdu z prezentace, překlad do cizího jazyka, ale třeba také kontakt s rodinou v případě krize apod.), ale také **negativní** (závislostní chování, narušení koncentrace, syndrom FoMO, narušení spánku, zneužití ke kyberšikaně apod.). Osobně se klaním k myšlence - čím je dítě mladší, tím méně je

vystavovat vlivu digitálních technologií - tedy i mobilních telefonů - naopak přidat na vlivu člověka.

Osobně jsem příznivcem **regulace mobilních telefonů jak v hodině, tak i o přestávkách** - přestávky totiž mají svůj smysl a cíl, nejde o volný čas dětí. O přestávce mají děti uspokojit své fyzické potřeby (hlad, žízeň, toalety), protáhnout se, nadýchat se (vyvětrat místnost), připravit se na další hodinu, socializovat se (komunikovat se spolužáky), mluvit, uvolnit se - a na to mají velmi omezený čas. To vše potřebují, aby se mohli plně soustředit na další hodiny.

Používání mobilu velmi **redukuje čas, který je o přestávkách určen právě k těmto činnostem**, a uživatele unavuje. Na druhou stranu to neznamena, že by mobilní telefon nemohl být využíván smysluplně jako didaktický nástroj, toto vůbec není v rozporu. Nemíchejme tedy mobil jako didaktickou pomůcku a mobil jako běžný předmět, který dítě používá k zábavě a relaxaci (již dříve jsem toto komentoval [zde](#)), tohoto zkreslení a smíchávání "jablek a hrušek" se pravidelně dopouštějí diskutující ve veřejném prostoru, kteří argumentují tím, že mobil je přece důležitý nástroj a měli bychom se s ním naučit efektivně pracovat - a toto stanovisko se klade do protikladu s regulací. Jenže toto v protikladu skutečně není!

Pokud se škola rozhodne plošně zakázat používání mobilních telefonů, je klíčové, aby žákům poskytla atraktivní alternativy k jejich využívání ve školním prostředí, zejména během volných hodin a velkých přestávek. Aktivní a kreativní přístup ve vytváření prostředí, které podporuje různé zájmy a talenty studentů, může významně přispět k jejich celkovému rozvoji a spokojenosti. Tyto změny by měly plošný zákaz mobilních telefonů vždy doprovázet.

Za tímto účelem mohou/by měly školy např. zřídit **různorodé aktivní zóny**. Sportovní vyžití, jako je stolní tenis nebo jiné týmové hry, mohou studentům nabídnout nejen fyzickou aktivitu, ale i příležitost ke zlepšování sociálních dovedností. Čtenářské koutky či takzvané **chill zóny** mohou sloužit jako klidné útočiště pro žáky, kteří preferují tiché aktivity, jako je čtení, kreslení nebo studium. Tyto prostory by měly být vybaveny pohodlným nábytkem a zajímavou selekcí knih a časopisů, aby podporovaly

relaxaci a soustředěné studium.

Kromě toho mohou školy nabídnout **zóny pro volný pohyb**, kde by se studenti mohli bez obav setkávat, komunikovat a sdílet své myšlenky a zážitky. Prostor pro kreativní a umělecké aktivity, jako jsou pracovní dílny na výrobu uměleckých děl nebo hudby, by také mohl poskytnout studentům příležitost k vyjádření a rozvoji svých uměleckých schopností.

Na závěr je třeba připomenout, že otázka mobilních telefonů ve školním prostředí vyžaduje komplexní a promyšlený přístup. **Regulace používání těchto zařízení by neměla být vnímána jako omezování svobody, ale jako snaha o vytvoření prostředí, které nejvíce podporuje učení a rozvoj žáků.** Plošné zákazy nebo restrikce by měly být vždy vyváženy nabídkou alternativních, obohacujících a rozvojových aktivit, které podporují interakci, kreativitu a fyzickou aktivitu studentů. Cílem je vychovat generaci, která dokáže technologie využívat zodpovědně a prospěšně, přičemž si zachovává schopnost kritického myšlení, empatie a sociální interakce. Úloha v tomto procesu připadá nejen školám, ale také rodičům a samotným studentům, jejichž spolupráce a vzájemná podpora jsou klíčové pro vytváření pozitivního a stimulujícího vzdělávacího prostředí.

Kamil Kopecký
s podporou generativní AI
Univerzita Palackého v Olomouci